

GYERTYÁK
 Gyertyák, szappanok, szalonnák, kávé, tea, cukor, stb.
 (446)

ak és mégis legolcsóbbak a
EK-fele magvak?

100 frtot

magkereskedése
Károly krut 9.

ladó

ed község határára
 és Ujfehértó vasut-
 ol egy órányira)
 e első osztályú fedő
 zhetni a községhá-
 mben lakó tulajdo-
 zteréden. (147.)

án Gyula

EBRECZENBEN,
 Biedermann palota
 son berendezett óra rak-
 ny, ezüst, tula és nikel
 órákban, valamint bécsi
 di fal és ébresztő óráit

ari áron, jótállással.

okot gyorsan és pontos-
 mint régi és Anik órák
 itását elvállal legolcsóbb
 állás mellett.

lések gyorsan és pontosan
 közöltetnek.

y jó házból való fin
 nak felvétetik.

birtokok.

omás és vérvő gy állomás
 anyaföld gazdasági épü-

omáson kívül a vámos-
 gy 18 boglyás kaszálló
 kkel.

rtben a második járás-
 egy fertály jó karban
 závaló pajtával **ELADÓ.**
 tulajdonossal Sziv-utca
 (99.)

Tinct. capsiei comp. - I

ny-Pain-Expellert)
 gy sikeresen használják, — közön-
 zetes hatású házi szer vagy elter-
 kedveltségűt. Ki a Tinct. capsiei
 (Expellert) készvényével kezelni
 szesztesen fájásnál, fej- és fog-
 gmat fájdalomcsillapító beöreges-
 tésből egy üveget mindig készlet-
 tül az meghűlésnek is, mint leve-
 k alkalmasnak. Ezen reg-jónak
 k ára igen olcsó, tudniillik 40 kr.,
 k üvegenként — Kapható a
 Budapest **Török**
 részén — Csak a „Hor-
 látott üvegek elfogadandók.
 Rudolstadtban, Thüring.

(498 a.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 1 „ „
 Egyes szám 4 kr.
 A lap esztendő részét illető minden köz-
 ontatás a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
 bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
 Telegr. K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
 (1895.)

Hirdetési díj:
 Négy másodperc alatt sorozt 5 kr. Nagyobb
 terjedelmű s többszöri hirdetések alk-
 szesint jutányos áron vétetnek fel. Hely-
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.
 Hirdetést vagy postán küldve foglalt
 időszámig szám 30 kr.
 Nyitási költségek: minden példány
 50 krajczár.
 Hirdetéseket félévtől kezdve a szerkesztő-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
 (1895.)
 Kéziratok nem adtnak vissza

Fölhívás előfizetésre.

A „Debreczen” huszonhetedik évfolyamának második évfolyamára, mely ápr. hóval kezdődött, előfizetést nyitunk. Bizalommal kérjük t. előfizetőinket, hogy támogatásukat a jövőben se vonják meg tőlünk, mert ha volt valaha arra szükség, hogy északkeleti Magyarországnak egyetlen függetlenségi lapja fontartassék: ugy most, a jelen zavaros politikai viszonyok közt van erre szükség, midőn egy kipróbált elvűsű lapra nagy feladat vár. Programunkat nem szükséges fejtegetnünk, nagy hangú reklámokra sincs szükségünk, hiszen elég reklám lapunk mellett hosszú és dicsőséges múltja.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:
Egy évre 20 korona (10 frt.)
Fél évre 10 korona (5 frt.)
Negyedévre 5 korona (2 frt 50 kr.)
Egy órára 2 korona (1 frt.)

Netalán tévedések elkerülése végett kérjük a vidéki t. előfizetőket, hogy előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt sziveskedjenek beküldeni: A »Debreczen« kiadó-hivatalának, Debreczen.

Tisztelettel:
 A »DEBRECZEN«
 szerkesztősége és kiadóhivatala

Büntethető-e Szeless Adorján?

Debreczen, ápr. 8.
 (Nyílt levél dr. Sálly Sándor urhoz, Budapest fő-
 és esküvőrendőrfőkapitányához.)

Nagyságos főkapitány ur!
 Nagyságod, ki mint perjesi jogtárnár kezdte meg működését, talán még emlékezni fog arra, hogy én, mint perjesi joghallgató, Nagyságodnak tanítványa voltam; joghallgató koromból megőrzött indexem bizonyítja, hogy Nagyságod engem »szorgalmas«, sőt egyszer-mászor »ernyedetlen szorgalmu« hallgatójának kvalifikált; én Nagyságodtól valóban na-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Hozsánna!
 Hozsánna! — zengte diadali mámor,
 S a páma-erdő meghajolt . . .
 Feszítsd meg! — egy hang zugta vissza távol:
 A Golgotha visszhangja volt.

Nem hallá akkor senki azt az egy szót
 A hozsánna-között — csak Ó!
 Mert mégis a kereszthalálra — megholt;
 Halálán megrendült a hó.

Zeng a hozsánna, zeng azóta is még,
 Visszhangja »feszítsd meg« ma is.
 Ha jó egy-egy Isten nevében ismét,
 As útja Golgothára visz.

Igy járják ezt az utat egyre végig,
 Míg ember lesz a földtekén:
 Az igazságot kiadók sive véreik,
 Míg lesz egy elnyomott szegény.

Tóth József.

Temetkezzünk . . .

— A »Debreczen« eredeti tarczája. —
 Irta: Ifj. Móríc Pál.
 Kis verebek, borzas tollu madárkák tavaszi szerelemben, ryegyektlő illatos fákon ott csipognak ablakomon be. Az ibolya is virít már, s csipognak, sipognak a fekete csőrű madarak.
 A kertben is nagyban folyik az ültetés, vetik a magokat, ültetik az üvegáznak plántá-ját, a tavasz, az élet, a szerelem ott pezsg s termeli bővös-bajos virágait fűkben, fakban, leveleken, csak én temetkezem. Gyertek velem kedvesim ti is, temetkezzünk együtt s egy-két könyvet ne sajnáljatok tőlem . . .
 Temessük el az aranyos szárnyu pillangót, a mit a virágos ágyak közt futkován

gyon sokat is tanultam, de miután a példabeszéd azt mondja: »a jó pap holtig tanul, én szintén még mindig tanulni akarok s Nagyságodtól, a régi ismeretség kapcsán, tekintettel arra, hogy a Hentzi-szobor ellen intézett merénylet büntetőjogi jelentősége homályban áll eőttem, bátor vagyok a következő kérdésekre szives fölvilágosítását kikérni:
 Lehet-e Szeless Adorjánt, a magyar büntető törvénykönyv valamely szakasza alapján megbüntetni azon esetben, hogyha csakugyan be lenne igazolható ellene az, hogy a budavári Hentzi-szobrot csakugyan ő kísérte meg felrobbantani?

Tudom, hogy Nagyságod, ki a nyomozást, a tettes kipuhatolása végett, nagy eréllyel folytatja, még nem olyan régen, midőn az eperjesi jogtárnári székétől megvált, kir. alügyész volt (ha jól emlékszem, Budapestben), így a büntető törvényt ismernie kell; én, a ki már nem tarthatom magamat jogásznak, mert jogtudományi ismereteimet nem igen volt módomban kibővíteni, de mégis rémlik előttem valami abból, a mit hajdan tanultam, ugy emlékezem vissza, hogy a büntető törvénykönyv 65-ik §-ának második bekezdése következőképen hangzik:

— »a büntelt kísérlete mindég, a vétsége azonban csak a törvény különös részében meghatározott esetekben büntetendő«;

most már nézzük, minő cselekmények elkövetését kísérlette meg Szeless Adorján, vagy az, a ki a Hentzi-szobrot megkísérlette felrobbantani?

A feleletet e kérdésre a fővárosi napilapok közlései adták meg. Az eddigi közlések szerint a tettes ellen a nyomozás a büntető törvénykönyv 420-ik §-a alapján indított meg.

Ha ezen §-t elolvassuk, az ezen szakaszba ütköző büntetendő cselekmény vétséget képez, mert a hivatkozott 418-ik §-ban a tettesre fogház és pénzbüntetés állapít meg a törvény. De vajjon ezen

vétségnek kísérlete büntethető-e a törvény szerint?

Nézetem szerint nem! Nem pedig azért, mert a törvényben arról, hogy az ezen cselekmény kísérlete büntethető lenne, egy szó sincs; már pedig hogy valamely vétség kísérlete büntethető legyen: a büntető törvénykönyv 65-ik §-ának 2-k bekezdése szerint, a törvényben külön kimondandó, a mi pedig a jelen §-nál nincs.

Hogy a büntető törvénykönyv 420-ik §-ába ütköző vétség kísérlete nem büntethető, arra nézve eddig kétségem nem is merült föl, de a magyar büntető törvénykönyv eddigi legjobb kommentárának szerzője: Illés Károly is igennel felel e kérdésre akkor, a midőn ismeretes könyvének I. kötet 167-ik lapján felsorolja azokat a vétségeket, a melyeknek kísérlete büntetendő; de ezek közt hiába keressük a büntető törvénykönyv 420-ik §-át!

Kérdem most már: miért és minő jogalapon indítanak olyan nagy hajszát a szobor felrobbantását megkísérlő kipuhatolására? Miért ajánlanak föl Szeless Adorján kézrekerítésére 2000 korona vérdíjat (a helyett, hogy nekem adnák ezt a kis summát, mikor ugys sür-gős szükségem lenne rá), a mikor ez a pénz tisztára kidobott pénz lenne, mert hiszen büntethető cselekményt ugy sem lehetne ellene megállapítani a törvény alapján!

E kérdésekre, melyeket több jogtudós barátimmal megbeszéltem, mert a kálmánista ének szerint »magamban nem bízhatom«: tisztelettel kéri választát Nagyságodnak, mint egykori jogtárnárának, régi hű tanítványa:

Kösa Barna,
 a »Debreczen« f. szerkesztője

A miniszterelnök Bécsben. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, szombatn reggel érkezett Bécsbe, hol a kancellária épületben szállott meg. Első sorban br. Jósika Samu, a király személye körüli miniszter érkezett a miniszterelnökkel, a kit a király d. e. 11 óra-

kor kihallgatáson fogadott. A kihallgatáson a miniszterelnök jelentést tett a folyó ügyekről s félbivatalos hírek szerint szóba került a parlamentnek, de különösen a főrendiháznak a husvéti szünetek utáni munkaprogramja. A Bécsből érkező félbivatalos hírek rendkívül kedvező egyházpolitikai horoszkópiumot állítanak fel a kormányra, a miben több a találgatás, mint a valóság. A miniszterelnök ma este tér vissza Budapestre. A közös minisztertanács a delegációk elé terjesztendő javaslatok megállapítása céljából most elhalasztott. A delegációk elé terjesztendő közönséges javaslatokat pedig már az utolsó napokban a közös miniszterek elküldötték a magyar szakminisztereknek Budapestre, ugy hogy báró Bánffy Dezső mostani tartózkodását csak arra fogja felhasználni, hogy ezekről a javaslatokról az osztrák szakminiszterekkel értekezze.

Országgyűlés.

Eltekintve a harmadszori olvasásban történt szavazásokról, a képviselőházat szombatn az egészülésen a Rábaszabályozás bonjolult kérdése foglalkoztatta.
 Vannak a képviselőházban ülések, a melyek alatt többen tartózkodnak a folyosókon, mint az ülésteremben. Most sem volt különben, ám bator F e s t e t i c h Andor gróf földmívelési miniszter volt az első felszólaló; nem lehetetlen, hogy ezt azok, a kik a teremből kimenekültek, súlyosbító körülménynek tekintették.

A miniszter hosszasan, de igen unalmasan beszélt és nem annyira csafolni igyekezett, mint inkább arra szorított, hogy a hivatalos számadatok nagy tömkelegének felsorolása által azokat is zavarba hozza, a kik eddig tisztán láttak a zavaros ügyben és így természetesen volt, hogy a törvényjavaslatnak általánosságban való elfogadása után a részletes tárgyalás folyamán egymásután szólaltak fel Reiter János, Horánszky Nándor és Károlyi Sándor gróf, hogy az ellenzéki oldalról felhozott érvek és állítások tökéletes helyességét újra bebizonyítsák.

A harmadik szakaszán ismét F e s t e t i c h Andor gróf és Reiter János szólaltak fel, egy N a g y János nevezetű kormány-párti képviselőnek pedig nem adta meg az elnök a szólásjogát, mert nem volt szabályszerűen a fekete tábláskára szólásra felirva és így csak Reiter után tette meg észrevételeit.

Ezután H o r v á t h Gyula beszélt és az

falánk százkarjai, értelmes indiánus urak, itt egy piros virág, amodább egy két madár és a dali, vakmerő Hektor kapitány, meg Ben Zuof a hűséges zuáv? Kigyó csillog a fűben, pászortüz gyulad a pusztaság szélén, vihar-edzett arczok, néhány jó puská, csolnakot kavargat az örvény, amodább romok, ezüstös a holdvilág, bekák kuruttyolnak: — ti is le-gyetek eltemetve mind!

Temessük el az utolsó ábrándot is, mit fekete fejű pennámhoz kötöttem . . . Ezt a derék pennát magat, mely hű volt hozzám a bajban, s ha örültem tánczoltattá gondolatimat. Öreg, hűséges cimborám, tehát temessék el téged is, mert ez a kívánság?

Legyek komoly, okos, nagyravágyó, komédiát játszó ember, fog a kerékben, gyomor, kalapforma, mint a többiek! Induljak a csillagás után, imádjám az aranyat, nem mert nem, hanem mert értéket képvisel; csupán ez a kívánság kedves pennám, proletárságom egy igaz barátja, ki szárnyra röptetted gondolatimat, csupán ez a kívánság, hogy temessék el téged is, mint a többi emlékeket, mint mindazt ami nekem kedves volt?

Fog a kerékben, gyomor, miként a többiek, falánság, diszciplína, komédiázás egy életre? . . .

Óly érthető a kívánság, hisz a bölcs előrelátás beszél mellette, mit is haboznám? Isten áldjon meg öreg pennám, mert eltemetlek . . .

Sirjatok virágok, zimmeg-zümmögj kis mehecske, dúrszuloj te darázs, harang virág csilingelj! Hű pennám! Temetem, de vele együtt eltemetnek engem is.

Temetkezzünk, temetkezzünk emberek!

„FESS“*)
 A divat néha fölkap egy ostobaságot, egy gesztust, egy hajtingset vagy egy szót, a mely *) Az Új Idők, Herczeg Ferenc lapjának legutóbbi számából.

atán mániájává lesz bizonyos idegesen fogékony embereknek. Ilyen jelző volt a közelmúltban a chic az ó egész torzszülött rokonságával és ilyen ma is a fin de siècle. Az epidemikus divat-nyavalyák patológiaiához tartozik, hogy másként — de nem kevésbbé idegesen — diszponált embereket lánzólo haragra tudnak lob-bantani. És a világot jelentő czirkusz néző-közönsége gyakran abban a különös látván-yban részesül, hogy a porondon dulakodó szociális fenevadak labai alatt idillikus egér-haj-sza kerekedik: egy epés író polóniába ereszkedik a chic-ke, a fin de siècle-let, ama bizonyos chic-hajtingsesél vagy az untig ismételt fin de siècle-gesztussal.

Ezt azért bocsátom előre, mivel Don Qui-xotehőbortom most éppen lóra készit szállani egy förtelmes ellenségem ellen, a kit minden gyűlölettemmel sem tiporhatok el, mivel prányi, megfoghatatlan és szapora, mint a kommbacziilus. Ez az előttem förtelmes szó, mely egy előttem még förtelmesebb fogalomnak ad nevet, a fess.

Ott született Bécsben, valahol Lerchenfeld vidékén, a deutschmeister, a fiakkaresek, a mosonók és a pincérek hazájában. Ezek az emberek valaha azt konstatalták magukról, hogy ők fessék. Fess a jodlöz deutschmeister, a koczkás kabátu fiakkeres, a kurtaszoknyás mosonó és a tanyépiramist ügyesen billegető pinczér. A történetírás műzsjának nem volt kifogása ez ellen és malicziózus moaolylyal jegyezte be könyvébe, hogy egész Bécs városa fess város: Páris a szabadság, London a munka, Róma a hit és Bécs a fessesség metropolisa . . . Végre ez is valami!

Eddig rendben volna minden, ha a fess at nem lépi Magyarország határára és be nem fészkel magat a köznapi nyelvbe. Nem csak a szó, de maga a fogalom is megszerzte a magyar polgárjogot és a bécsi mosonók örökét átvette magyar uri asszonyok és leányok, a kik számot tartanak a fess jelzőre, a fiakkere-

elnök már beakarta a vitát rekeszteni, de Ugron Ákos szót emelt és ellen és felhívta a pénzügyminisztert, hogy válaszoljon Horváth Gyula kérdésére. Lukács László pénzügyminiszter eleget tett ennek a kérelemnek, de úgy, hogy utána Horváth Gyula félreértelesszavainak helyreigazítása című volt kénytelen szót kért.

A pénzügyminiszternek Ugron Ákos válaszolt, mire ismét a földmivelési miniszter szólalt föl és erre végre megtörtént a szavazás, melynek eredménye természetesen az volt, hogy a törvényjavaslatot elfogadják.

Az ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az ülés 1 óra negyven perccor véget ért.

Kossuth Ferenc választói között.

Tapolca, április 6.
Kossuth Ferenc 12 országgyűlési képviselővel ma reggel a választókerületbe érkezett. A képviselők a főbb községekbe oszlottak szét, míg Kossuth Ferenc maga Devecserbe szállott ki, ahol a köz-ség lakossága óriási lelkesedéssel és valóságos zátszórdával fogadta. Heny József ügyvéd lelkes beszéddel üdvözölte, mire Kossuth óriási eljénriadalom között néhány köszönő szót választott. A fogadtatás után Györfly Géza vendégszerető házában fényes lakoma volt, melyen a devecseri nők nevében Györfly Eteleka, a házigazda bajor leánya — Horváth Gyula szombahelyi járásbíró araja — üdvözölte Kossuthot. Itt fogadta Kossuth Ferenc Förster Elek, a somlyóvárshelyi függetlenségi párt elnökét, valamint Noszlop köz-ség husztagi köldtöttségét is.

Vörös László ellenjelölt ma reggel kilenc órakor az államvasutak egyik külön vonatával 6 kormánypárti képviselőtől kísérve Tapolcára érkezett. Tapolcán hiányzott a Kossuth tiszteletére emelt kettős díszkapu, a melyet egy nappal Vörös megérkezése előtt lerombolták. De lerombolták és szétszedték a téglá alapzatú trümböt is.

A mily imponáns és lelkesült volt Kossuth Ferenc fogadtatása, oly gyaroló volt a kerületre erőszakot kormánypárti jelölt fogadtatása. Csak a hivatalos világ vonult ki az utcákra és ezeknek az eljenzését nem zavarta semmi, mert a polgárság zöme visszavonult lakásukba s teljes passzivitást örzött meg.

Vörös programbeszédje tíz órára volt kitűzve, azonban 11 óra lett, míg a főterem, a melyet megmagyarázhatatlan felelőből a főszolgabíró 40 csendőrről körülvett, a beszédhez hozzáfoghatott. Vörös a programbeszédében a politikára nem terjeszkedett ki, de igérgetett mindenfélét, a minek azonban a választók nem sok hitelt adtak. Utána Bessenyei Ferenc beszélt. Ezután botrányos jelenet fejlődött ki. Hertelendy Ferenc, a kormánypárt első kortese emelt szót. „Nem sokat beszélek — ügymond — nem jöttem sem Tiszavidékről, sem Aradról, hanem ide való vagyok, itt mindig megtalálhatok. Kimondom, kik a Kossuth

szek és deutschmeisterek örökét pedig fiatal urak. Szóval: Bendegúz unokáinak jelene egy újabb vonással gazdagodott.

Zavarba kellene jönnöm, ha valaki a fess definícióját követelné tőlem, de azzal menthetném a tudatlanságomat, hogy esztetikuskaink eddig meg a szépség definíciójával is adosaink. Anyi bizonyos, hogy a mi fess, az meg nem szép, — szászor hallhatjuk ezt a jelzőt hártározottan rut nőkre is alkalmazva, — de azért a fess mégis rokonságban van a szépséggel, miként a majom és a milói Vénusz termet közt is van bizonyos rokonság. A fess nem is elegáns. Az igazi elegánzia egyenes ellentéte a fessségnek, mert hiszen az előbbinek föltétele a jóizlés, a mely kerüli a föltűnést ruházatban és modorban egyaránt, fess embert pedig nem látam meg, a ki bizonyos fokig ne lett volna föltűnő.

Azt hiszem, megközelítően helyes nyomon járók, ha az elegáns és a fess közti viszonyt így formulázom: az elegánzia passzív fessség pedig aktív elegánzia, azaz a fessség tetteleg elegánzia, vagyis kifordított elegánzia. Legfontosabb alkotó eleme a föltűnés vagyis az olcsó hatásvadászat, mely akkor érvényesül legfőkételesen, ha távol tudja magát tartani a nyers izléstelenségétől. A fess ember tehát a jóizlés és az izléstelenség keskeny határmegyéjén mozog és összeprobálja egyeztetni az előbbinek a törvényeit az utóbbinak a szabadságával.

En úgy érzem, hogy fess jelző, egy előkelő hölgyre alkalmazva, egyenesen lealázó, mert olcsó hatásvadászattal gyanúsítja az illetőt és tagadja disztinyált voltát. Hogy van az mégis, hogy sokan, a kik pedig jól értelmezik ezt a fogalmat, fessnek és azoknak is akarnak nevezetni? Ez titok, a mely talán rokon a krinolin és a vendéghaj gyors elterjedésének titkával. E titok talán szilánkokra török manehai landsám, de azért lefegyverezetten is csak ismételhetem.

Asszonyom, értem, ha ön szépnek, vagy csinosnak akar látszani, ha elmes, előkelő disztinyált, elegáns nő hérére vágyik, azt se banom, ha kaczer asszony hérébe akar keveredni, de sehogysem értem, hogy miért nem engedi át a fessséget szabaleányának.

Fig. F.

pártiak: Eötvös Károly és társai, a tiszta-eszlári sakterek és zsidók védője... Tovább nem tudott beszélni, mert a polgárok, a kik eddig csendben, tartózkodva hallgattak, felbeszakították, kiáltván: — Le vele! Eláll! Hagyja abba beszédét!

Az irtózatos zajban, mely ezután keletkezett, a kortes csakugyan nem tudott beszélni. A polgárok kivették kalapjukból a fehér tollakat s a jelölt felé dobálták azokat. A A tér körül lévő ablakokból — a honnan a beszédet hallották — azonnal behúzták a kormánypárti jelölt zászlóját s perczekig hangzott riadva: — Eljen Kossuth Ferenc! Eljen Kossuth Lajos fia! Eljen Eötvös Károly! Eljen a Justh-párt!

A zürzavar általánossá letts többé senki sem beszélhetett, mert üres lett a tér, mielőtt Vörös kíséretével el távozott. Vöröst már Nyirádra csak képviselők kísérték. A főszolgabíró, a körjegyző, a főispán és alig 30 ember hallgatta csak meg. A zsidók kitűzték a Kossuth-zászlót s a polgárok este követték példájukat.

Vörös László államtitkár ma reggel érkezett több kormánypárti képviselő társaságában Tapolcára s délelőtt 10 órakor tartotta meg programbeszédét, melyben az egyházipolitikát és közigazgatási reformot is emlegette. A programbeszéd csekély hatást keltett. Általán azt tartják, hogy Kossuth Ferenc óriási többséggel győz Vörös László ellenében.

BELFÖLD.

Miniszterelnökök arcképei. A király, báró Banffy miniszterelnök előterjesztésére, az ezredéves kiállítás alkalmából lefészteti volt magyar miniszterelnökeit. A kormányelnök már meg is bízta Dudits Andor, Fényes Adolf, Ipolyi Sándor, Knopp Imre, Pap Henrik, Spányik Kornél, Stettka és Ujvary Ignác festőművészeket, hogy fessék meg gróf Andrássy Gyula, gróf Lönyay Menyhért, Szlavay József, Bittó István, báró Wenckheim Frigyes, Tisza Kálmán, gróf Szapáry Gyula és Wekerle Sándor arcképeit.

Agvadányi-család utolsó tagja. Pozsonyban báró Florecczy Ferenc pápai prelátus és apátkanonok a napokban üli meg áldozópapságának felszázados jubileumát. A jubileum gróf Gvadányi József lovas-generálisnak, a Peleskei nótárius szerzőjének utolsó élő rokona. A pozsonyi káptalan tagjai fényes ünnepeket terveznek s már előre is üdvözölték és pompás aranylánczaccal ajándékozták meg az öreg főpapat.

KÜLFÖLD.

Longyelorszag autonómiaja. Lengyelorszagnak a czári kormány autonóm intézkedéseket készült adni. (???)

Orosz készültetés. Krakóból jelentik, hogy az orosz hadsereget harci készenlétebe helyezik. A csapatokat több helyről a határszélre koncentrállják. A varatlan készültetés politikai körökben nagy feltűnést keltett.

Ujdonságok.

*** Közeledik április hó 15-ike.** Nevezetes nap ez minden esztendőben azokra nézve, a kik honpolgári jogukat gyakorolni kívánják. A törvény azt mondja, hogy azok az adózó polgárok, a kik adóhátralékaikat április hó 15-ig ki nem fizették, a választók névsorába föl nem vétetnek. Felhívjuk tehát pártunk tagjait arra, hogy a mondott hatánapig adóhátralékaikat okvetlenül kifizessék, mert nem tudhatjuk előre, nem lesz-e szükség arra, hogy szavazatainkkal már a közel jövőben beleszóljunk hazánk sorsának intézésébe. Szükség van minden egyes elvtársunk szavazatára, hogy elveink diadalra jussanak, hogy zászlónk győztesen kerüljön ki a választási harcából. Itt az idő. Most még nem késő. Le kell rovníunk a haza iránt való kötelezettségünket, hogy e jogokban részesülhesünk. A ki ezt a határidőt elmulasztja, az egyedül magának tulajdonítsa, ha választási jogától megfosztatik.

*** Hangverseny.** A debr. áll. főreáliskola felsőbb tanulóifjúsága f. 1895. évi április hó 27-én a »Margit« fürdő disztérképében részben segélygyuletra, részben zeneegyuletra jára zártkörű táncmuzsikasággal egybeköltött hangversenyt rendez. Harmath Gergely a segélygyulett felügyelő tanára. Zimmermann Gyula az ének- és zenekar vezető tanára. Dr. Kardos Albert az önk. kör. vezető tanára. — R e n d e z ő s é g. Bernháth Sándor, Bisothka Gábor, Falk Richard, Fischer Bela, Kapros József, Kohn Bela, Komlóssy Imre, Krisztinai Sándor, Leichtmann Imre, Liszauer Ernő, Nádasdi Rezső, Reismann Bernáth, Schwarz Hugó, M. Surgóth Aladár, M. Surgóth Jenő, Weisz Jenő. Kezdeté este 7 órakor. Személyjegy 1 frt. Családjegy (4 személyre) 3 frt. Álló hely 50 kr. Felülzétéseket köszönettel fogadjuk s hirdapilag nyugtázzunk. Jegyek előre válthatók: Szentkirályi T. és Gyürky S. urak üzletében és este a pentárnál.

*** Katonartartás megváltása.** Azon háztulajdonosok, a kik a katonaartást megakarnák váltani, jeleltékzennek a katonai ügyosztálynál. (Csodalatos és érthetetlen, hogy megmost is, a milliókba kerülő kaszaryák fölépitése után, katona-tartási váltásdíjat kell fizetni! Szerk.)

*** Erettségi kormányképviselő.** A vallás és közoktatásügyi miniszter az autonóm felekezeti közpiskolák idej rendes érttségi vizsgálataihoz már kijelölte a kormányképviselőket. A debreczeni főgymnáziumhoz dr. Ballagi Géza sarospataki főiskolai tanári jelölte ki. A debreczeni főiskola tanárai közül három vannak kormányképviselőül kijelölve u. m. Csiky Lajos a pápai főgymnáziumhoz; dr. Öreg János akadémiai igazgató a marosvásárhelyi főgymnáziumhoz, Géres Kálmán pedig a szászvárosi és székeley-udvarhelyi főgymnáziumokhoz.

duok s hirdapilag nyugtázzunk. Jegyek előre válthatók: Szentkirályi T. és Gyürky S. urak üzletében és este a pentárnál.

M Ü S O R:
I. Resz.
1. Abt.: Vandordal, előadja az ifjusági énekar.
2. C. Franke: Ábránd, előadja az ifjusági zenekar.
3. Kiss József: Jehova, szavalja Kapros József.
4. Hegedű-solo: a) Friedmann J. Andate.
b) Popper D. Tündértánc.
c) * * * Magyarábránd.

Előadja: Friedmann József ur, zenedei hegedűtanar, zongorán kíséri: Szilágyi Sándor ur.
5. Harmath J.: Falun, monolog, előadja Dóczy Ilona kisasszony.
6. Egyveleg magyar népdalokból, előadja az ifjusági énekar.

II. Resz.
1. Quartett a) Fiala J. Serenade.
b) Saró H. Téli rege.
Eőadják: Schwarz J. (I heg.) Lusztig M. (II heg.), Kohn B (viola), Brann Gy. (cello).
2. Proch: A vak hegedűs, magánének (alt) Eőadja: Kohn Ida kisasszony, kísérik: Friedmann J. ur hegedűn és Szilágyi S. ur zongorán.
3. Emile Guidar: A légy, monolog, előadja: Krisztinai Sándor.
4. Haydn: Quartett. Eőadják: Friedmann J. (I heg.), Paly J. (II heg.), Zimmermann Gy. (viola), Mácsay S. (cello) urak.
5. Thorn K.: Kérdeztem a rózsát... előadja az ifjusági énekar.
6. Schreiner: Egyveleg, előadja az ifjusági zenekar.

*** Legáció.** Kűszöbőa állanak a husvéti ünnepek. A főiskola ez alkalomkor is küldi követét, hirdetni az igit. A husvéti legatusok névsora a következők: Debreczeni legatusok lesznek Domy László senior, Cutoros Albert esküdt felügyelő, Batkoczy Endre és Paulay Viktor; Dicszeghy Mihály esk. felügyelő Szentés; Bede László: Mező-Tur; Lencz Géza: Beregszász; Soites Eleőr: Bekés; Ablonczy Pál: Derecska; Keresztesy Károly: Nagyszalonta; Nagy Sándor: Bekés-Gyula; Junasz László: Kun-Hegyes; Erdős Lajos: Nánás; Veres István: T-Szent-Miklós; Sipos Károly: H.-M.-Vasarhely; Horváth Imre: Gyoma; D. Nagy Sándor: Földes; Losonczy Endre: Mező-Keresztes; Fűssy József: Vesztő; Valádi Mátyás: Szeghalom; Fekete Sándor: Körö-Tarcsa; Kovács Lajos: Nagyszőlős; Gory Tamás: Nagy-Bajom; Bagaméry Karoly: Bűdszent-Mihály; Kuthy Zolt: Nagy-Kun-Madaras; Csernák Béla: H.-Bözörmény; Fehér Gyula: Körös Ladány; Szentkirályi Karoly: Sarkad; Ablonczy Andor: Ér-Mihályfalva; Szabó Bertalan: Tisza-Füred; Sz. Nagy Sándor: Konyar; Demjén Ferencz: Fűzes Gyarmat; Soós Károly: Komád; Körösy Ferencz: Fehér-Gyarmat; Bogdán Lajos: Tisza-Lök; Bokross Elek: Oltány; Lövey Miklós: Máté-Szalka; Nagy Imre: Csenger; Bartha Miklós: Bihar; Veres Gusztav: Dicszeg; Durkó Gábor: Daróc; Tonka Karoly: Kismarja; Cseh Zoltán: Ecsed; Hajdu Miklós: Baránd; Kiss József: Teglás; Medgyesy Karoly: Hadház; Kun Béla: Saránd; Náduvary Jenő: Székelyhad; Tóth Mihály: Tisza-Földvár; Rác Kálmán: Fúrta; Hajdu Lajos: Udvari; Horváth József: Tépe; Szőke Imre: Szovát; Domokos István: Zsáka; Nagy Sándor: Nyir Bator; Mezőly Endre: Cseke; Suranyi Ferencz: Szilárd; Domján János: Nagy-falu; Cs. Kovács Károly: Csaholy; Vasárhelyi Imre: Tisza Dob; Palyi Bela: Kenderes; Safár Sándor: Szent-János; Szűcs Sándor: Nagyléta; Szenthe Kálmán: Csökmo; Löry Endre: Darva; Olah György: Püspök-Ladány; Balogh Béla: Monostor-Palyi; Davidovits Sándor: Samson; K i s s Jenő: Mező-Sas; Kajdi Gyula: Abád-Szálók; Kiss Pál: Tisza-Szent-Imre; Jancsó Ferencz: Megyes.

*** Arviz.** A gyakori tavaszi esőzések, melyek gyors olvadásnak indították a feividek és Erdély óriási hőtömegét, hazánkknak számos részt arviz-veszéllyel fenyegetik. Így, mint lapunknak írják, a szatmári rónaság, Szatmar-Nemettől a Szamos torko atáig, egy tengert képez. E tengerből szizegek gyanánt állanak ki a védgáttalak körül-vett községek, melyeknek lakói emberfölötti munkát fejtének ki, hogy családi tűzhelyeiket az arviz ellen megvédelmezzék. Ha Erdélyben és a felföldön újabb esőzések nem lesznek, talán megtognak menekülni a végveszéllytől.

*** Katonartartás megváltása.** Azon háztulajdonosok, a kik a katonaartást megakarnák váltani, jeleltékzennek a katonai ügyosztálynál. (Csodalatos és érthetetlen, hogy megmost is, a milliókba kerülő kaszaryák fölépitése után, katona-tartási váltásdíjat kell fizetni! Szerk.)

*** Erettségi kormányképviselő.** A vallás és közoktatásügyi miniszter az autonóm felekezeti közpiskolák idej rendes érttségi vizsgálataihoz már kijelölte a kormányképviselőket. A debreczeni főgymnáziumhoz dr. Ballagi Géza sarospataki főiskolai tanári jelölte ki. A debreczeni főiskola tanárai közül három vannak kormányképviselőül kijelölve u. m. Csiky Lajos a pápai főgymnáziumhoz; dr. Öreg János akadémiai igazgató a marosvásárhelyi főgymnáziumhoz, Géres Kálmán pedig a szászvárosi és székeley-udvarhelyi főgymnáziumokhoz.

*** Fegyvergyakorlat.** A debreczeni cs. és kir. 39. gyalogezrednél a tavaszi fegyvergyakorlatok május hó 1-én kezdődnek és május hó 13-ikán végződnek.

*** Az ifjuság munkálkodása.** A debreczeni hittanszaki önképző társulat »Közöny«-enek 6-ik száma a következő változatos tartalommal jelent meg: Föltámadás. Veres István-tól. Husvét. Juhász Lászlótól. Job könyverősi általában, különös tekintettel annak korára, Losonczy Eendről. Az ifjuság és a belmissio. Fekete Sándortól. Tisztelet szerkesztő ur! Szabó Józseftől. — Vegyes közlemények.

*** Színház.** P. Markus Emilia vendég-föllepte ünnepi előadásokat varázsoltak a debreczeni színházba. A közönség fokozott érdeklődést tanúsít föllepői iránt s osztatlan elismeréssel adozik a P. Markus Emilia művészetének. Szombaton »A kaméliá«-s h ö l g y«- czimszerében lépett föl. A nézőtérén nagyon kevés fiatal leányt láttunk, mert e darabról az van elhíresztelve, hogy nem való fiatal lányoknak — ambátor: »castus sunt omnia casta.« Mi magunk sem rajongunk az ilyen irodalmi műfajert, melynek ugyan meg van a maga jogosultsága, de azt óhajtánós, hogy ha az ilyen drámai termékekkel szemben kellő tartózkodást tanúsítanak azon irányban, hogy a leányokat nem viszik el az ilyen előadásokra: jó lenne ezen tartózkodást tanusítani némely operettekkel, melyek nem kevésbé sikamosak, szemben is. Mert hogy némely operettekben enek és zeneszóval mondják el a zít, melyet e dráma élő szóval mond el: tökéletesen egyre megy. A ki pirulni akar, tudjon pirulni a morális érzéket sértő zenés és dalon is. — Ennek előre bocsátása után elismérjük, hogy a P. Markus Emilia Gauthier Margitja olyan alakítás volt, miőt meg a debreczeni színpadon nem láttunk. Ö érthetősévé, — sőt többet mondunk — rokonszínessé tudta tenni ezt az alakot, a mit a közönség könyvézése is bizonyít. A bibliai bűnbánó Magdolna alig lehetett fonségesebb alak, mint P. Markus Emilia e szerepben. Atervére és atéréze a kötő intencióját, szep világításban tüntette föl azon nagy elveit: bűnbán tisztul meg a világ s a bűnnek, ha a szív romlatlan, meg van a bocsánata. Ezzel ragadta a közönséget gyakori tapso ra, ezért riadt föl az eljenzés, ezért hívták ki még nyílt jelenetben is, felvonások után pedig négy-öt ízben, a mi szokatlan a mérsekeltlen lelkesedő debreczeni közönségtől. Tegnap este, zsufolt ház előtt, a nagy spanyol költőnek »Bernardo Montilla«- című drámája adatott, melyben P. Markus Emilia Luisa szerepét játszotta. Gyönyörű virágokréttával lepték meg a nagy művészt, ki e szerepben is ragyogtatta tehetségét. A többi szereplőkkel nem lehetünk megelégedve, mert retentésesen sándáták az ütemes e trochaikus lejtésű verseket, már pedig még a hexametert is, mely pedig nem magyar versforma, úgy kell elmondani a színpadon, hogy a dactyusok pattogva ne legyen észrevehető; — annál nagyobb hiba, ha a trochaust, mely a mindennapi magyar nyelvben igen közel áll, sokkal közelebb, mint a jambus, pattogtatják. A magyar nyelv trochaikus esetű s magyar színészeknek éppen így verses drámákat kellene jól előadni tudni, — de hát ők nem tehetnek arról, ha az újabb időben lábrakapott pongyola, operettai verseslés, halló érzékeiket elbontította. Így aztan a trochaust, a legzsebb magyar versformát, pláne ha magyar ütemekkel, az eredeti magyar versmértekkel párosul, mint a tegnapi drámban: nem elmondják, hanem eléneklik. Nagy hiba ez, melyen csak az segíthetne, ha a magyar színészek nagyobb gondot fordítanak a magyar nyelv és magyar költészetten s a verses-kben írott magyar drámák tanulmányozására, mert akkor tudnak, hogy miként kell úgy a kötött, mint a kötetlen beszédben írt darabokat, az eredeti magyar hangsúlyozás (melyet figyelmen kívül hagynak) igénybe vételével előadni. (K. B.)

*** A Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülszterének Dalköre.** Április hó 15-én a »Bika« disztérképben dalestejt rendez, új darabokból álló műsorral. A pártoló tagok az 1894 évről szóló jegyeiket meg ez este lyre használhatják. A pártoló tagok új jegyeiket este a pentárnál előjegyezhetik. Belepitdíj 1 frt.

*** Lopások a vármegyében.** A napokban V. Percsen furfalagos tolvajok a háztétöt kibontották és azon keresztül, Zsófi János lakásába hatoltak és onnan különféle élelmi szereket loptak el. A csendőrség körözti a tolvajokat. Breuer Mátyás téglási pusztájáról ismeretlen tettesek 52 drb. tyukot, 30 frt értékben elloptak.

*** Fialat hegedű-művés.** A 10 éves ifju hegedűs Fleischmann Miksa ma délután 5 órakor bemutatja játékát a zenében, városunk zene noabiltásai előtt. Reméljük, hogy a bíralt kedvezően fog kiítni és alkalomunk lesz a fiatal művészt nyilvánosan is meg-hallgatni.

*** Egyház.** A debr. ev. ref. egyház tancstermében 1895-ik évi ápr. hó 9-ik napján d. u. 4 órakor iskolaszéki ülés tartatik. Tárgy: gondnokválasztás és több rendbeli fontos iskolai ügy.

*** Etlvédett gyermekek.** A rendőrséghez két kis gyermek, egy leányt és egy fiút, vitték be ma délelőt, a kik sem nevüket, sem lakásukat nem tudják megmondani. — A

lánka csak annyit tudnak hívják. A gyermekek a II ker. alkaptárságra...

*** Uj templom.** Nyiregyházi görög-katolikus templomot épített. A két, a milleniumra fog elkészülendő pénz közzadá...

*** Színházi sztil.** ma este a »Fron-F... dráma Gilberte szerepelt. Azán nem lesz előadás. Bokor Józsefnek »Telen... című, nagyon furcsa er... műve adatik. Nem tudjuk micsoda különös érdeme... a megfírisített színtársul... ben mutatja be magát?

*** A felséggyilk.** István, tiszapolgári gázd... van az ötvenben. pár év... a házhoz, olyan fiatal m... lánya, de unokája lehet... bernek csakhamar szary... szonyka úgy megcsalta, csunyaság volt tőle. Baga... a feleségét, bujában az... Mikor aztan egyszer re... korcsmból, otthon elfogy... sel ment neki a hűtel... szurta, úgy hogy menten... A gyilkos farjat a törvény... évi feyházra itélte. A k... az enyhítő körülmények... büntetést három esztendő...

*** A dalegylet.** reczen városi dalegylet... kor tartotta a városi... rendes évi közgyűlést, a... konstataván, hogy a... számban vannak jelen... Kra sz n a y Ferenc... sa a mult évi jelentést... ság jelentést, mely szem... mint évbén 61 tisztele... 355 pártoló tagja. A d... zettelt pentári számadás... ik évbén volt a bevétel... tári maradvány 1893-ik... kiadás 3795 frt 20 kr., s... vezeközleg oszlék meg, a... b.) tartalék 629 frt 95 k... frt 13 kr, d) utazási alap... tál 689 frt 64 kr, Össze... Ezután a közgyűlés az e... könyvi közönséget me... megadja. A gyűlés ezután... tók fumei kormányzót... Tor d a y Gábor indít... Már k Endre elnöknek... közönséget és elisméret... József fozsámvető korrel... zett a tisztújítás. Meg... Már k Endre, alelnök... gyöt, titkárnak Krasznay... nek Péter Gábor, B... Bárdos Gózá, gazdának... A megválasztott elnök... rom tagu köldöttség me... lemondási szándékának... Már k Endre, az egész d... ismét elfogadta az elnök... gyobb ügybuzgósággal al... mint ő. Erre a dalegylet... gyűlték össze az »Angol... vendéglő éttermében, hol... pohárköszöntök mellett...

*** A Debreczeni rületi torna versenytegnap d. e 10 órakor a tancstermében gróf Degen... elnöklete alatt tartotta... Degenfeld József elnök... számmal megjelent tagoka... czélját s a jegyzőkönyv... Kardos Albertet, Ha... előadja, hogy a vall. és k... ter f. é. március hó 12-én... megfelelőleg kerülött torna... In Debreczenben, melyen a... kassai és szegedi tankere... ifjusága is részt vesz. E... közkezdő hat bizottság 1) ... 2) pénzügyi bizottság, 3) ... verseny bíráló és program... 5.) elszállásolási bizottság... szaz. Szabó Kálmán indítva... ságokban nőket is választ... Dr. K a r d o s Albert párt... véleményét és indítványoz... k i o s z t ó b i z o t t s á g i s a l a k u j... gyekből. A közgyűlés egyha... indítványt és megbizzza az... a jutalom osztó bizottságra... gyek névsorát állítsa össze... idejétől jun. 9 és 10 napjai... nyagderől tüzetik ki. Ezzel a...**

*** Rajtacipett tolv.** üzletben alkalmozott tanu... tont rajta csipték, hogy f... ellopták. A hűlen safart let...

*** Tizenkét éves r.** rándon egy koránérett gyer... keltett szenzációzt a nap... Keszta István beteges, képe... Három évig járaták szülei... kessésgű gyermeket, de z... szűlei tovább nem taníttat... gondolkodását azán átalakít...

